

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena na
teritoriji bivše Jugoslavije od
1991. godine

IT-95-5/18-T
D6 - 1 / 32795 TER
04 May 2010

6/ 32795 TER

PvK

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 31. mart 2010.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: **sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući**
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: **g. John Hocking**

Odluka od: **31. marta 2010.**

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU ZA BRISANJE IZ PRILOGA OPTUŽNICE INCIDENTA
GRANATIRANJA NA OSNOVU NAČELA ZABRANE PONOVNOG OTVARANJA
RASPRAVE PO RIJEŠENOM PITANJU**

Tuzilaštvo:

g. Alan Tieger
gda Hildegard Uertz-Retzlaff

Odbrana

g. Radovan Karadžić

Imenovani branilac

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu za brisanje navoda G9 na osnovu načela zabrane ponovnog otvaranja rasprave po rješenom pitanju", podnesenom 4. marta 2010. (dalje u tekstu: Zahtjev), i ovim donosi odluku u vezi s tim.

1. Optuženi u Zahtjevu traži da Vijeće izbriše jedan od incidenata granatiranja u vezi sa Sarajevom koji se protiv njega navodi u Prilogu G (incident br. 9) Treće izmijenjene optužnice (dalje u tekstu: Optužnica), na osnovu načela zabrane ponovnog otvaranja rasprave po rješenom pitanju (*collateral estoppel*). Optuženi tvrdi da je Žalbeno vijeće ukinulo osuđujuću presudu drugom optuženom pred ovim Međunarodnim sudom, generalu Dragomiru Miloševiću, u vezi s tim incidentom, budući da tužilaštvo nije van razumne sumnje dokazalo da su granate u tom slučaju ispalile snage bosanskih Srba. Iz tog razloga, kako navodi optuženi, Tužilaštvo (dalje u tekstu: tužilac) je sada spriječeno da ga krivično goni za isti incident.¹

2. Optuženi tvrdi da doktrina zabrane ponovnog otvaranja rasprave po rješenom pitanju "zabranjuje strani u postupku da ponovo otvara raspravu o nekom činjeničnom ili pravnom pitanju u vezi s kojim je na ranijem suđenju presuđeno protiv nje".² On u opštim crtama iznosi elemente te doktrine, tvrdi da su oni u ovom slučaju zadovoljeni i zatim u nekoliko paragrafa nastoji ukazati na različitost odluke Vrhovnog suda Sjedinjenih Američkih Država u kojoj je taj sud konstatovao da doktrina zabrane ponovnog otvaranja rasprave po rješenom pitanju nije mjerodavna u krivičnom postupku.³ Optuženi takođe upućuje na australsku doktrinu povrede postupka, na osnovu koje tužilac ne može dva puta pokrenuti raspravu po istom pitanju vezanom za istog optuženog.⁴

3. Optuženi dalje napominje da ovaj Međunarodni sud nije nikada morao razmatrati mjerodavnost doktrine zabrane ponovnog otvaranja rasprave za svoje predmete i upućuje na jednu odluku koju je donio Međunarodni krivični sud za Ruandu (dalje u tekstu: MKSR), u kojoj je Pretresno vijeće odbilo da prihvati sličan argument. Optuženi pokušava napraviti

¹ Zahtjev, par. 1-4.

² Zahtjev, par. 5.

³ Zahtjev, par. 5-24

⁴ Zahtjev, par. 25.

razliku između te odluke i predmetnih činjenica.⁵ On zaključuje da primjena doktrine zabrane ponovnog otvaranja rasprave u ovom predmetu "pruža Pretresnom vijeću mogućnost da pospješi ekonomičnost sudskog postupka bez kršenja prava optuženog" i napominje da tužilaštvo ne bi trebalo pružiti mogućnost da ponovo vodi spor o tom incidentu na štetu optuženog.⁶

4. Tužilaštvo je 16. marta 2010. dostavilo "Odgovor tužilaštva na Zahtjev za brisanje navoda G9 na osnovu načela zabrane ponovnog otvaranja rasprave po riješenom pitanju" (dalje u tekstu: Odgovor), tvrdeći da Zahtjev treba odbiti. Tužilaštvo tvrdi da doktrina zabrane ponovnog otvaranja rasprave po riješenom pitanju u međunarodnom krivičnom pravu ne postoji kao samostalna doktrina⁷ i da ne predstavlja sinonim za načelo presuđene stvari (*res judicata*).⁸ Pored toga, tužilaštvo tvrdi da načelo da se sudske zaključak o nekom činjeničnom ili pravnom pitanju ne može opovrgavati u kasnijem postupku postoje u međunarodnom krivičnom pravu samo u onoj mjeri u kojoj je izražen u običajnom pravilu *ne bis in idem*.⁹ Ni presuđena stvar ni *ne bis in idem*, kako tvrdi tužilaštvo, ne primjenjuju se na one koji nisu strana u postupku, a to kakav je status optuženog budući da on nije bio strana u postupku u predmetu *Dragomir Milošević*.¹⁰

5. Vijeće napominje da pred ovim Međunarodnim sudom do sada nije iznesena tvrdnja da je načelo zabrane ponovnog otvaranja rasprave po riješenom pitanju mjerodavno u kontekstu njegovih predmeta. Međutim, optuženi, osim što tvrdi da je njegov Zahtjev utemeljen na načelu zabrane ponovnog otvaranja rasprave, ne iznosi nikakve uvjerljive argumente da je to načelo, koje nalazi primjenu uglavnom u građanskopravnom kontekstu, mjerodavno u krivičnom postupku, a kamoli da se radi o načelu koje je relevantno za međunarodno krivično pravo. Doista, on je morao ukazati na razlike u odlukama nacionalnih sudova koje pominje u svom zahtjevu kako bi pokazao po čemu su one mjerodavne u ovom predmetu. Na osnovu argumenata koje mu je predočio optuženi Vijeće nije uvjereni da je načelo zabrane ponovnog otvaranja rasprave po riješenom pitanju mjerodavno u kontekstu

⁵ Zahtjev, par. 26–27. V. *Tužilac protiv Karemere i drugih*, predmet br. ICTR-98-44-T, Odluka po zahtjevu Josepha Nzirorere za brisanje navoda o zavjeri sa Juvenilem Kajelijelijem na osnovu načela zabrane ponovnog otvaranja rasprave po riješenom pitanju (*collateral estoppel*), 16. juli 2008. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Karemera*), 16. juli 2008. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Karemera*).

⁶ Zahtjev, par. 28.

⁷ Odgovor, par. 2, 4–5, 7–9.

⁸ Odgovor, par. 2, 19–22.

⁹ Odgovor, par. 3, 6, 10–13.

¹⁰ Odgovor, par. 3, 15–18.

međunarodnog krivičnog prava i/ili u ovom predmetu.¹¹ Međutim, relevantna načela presudene stvari i *ne bis in idem* priznata su na ovom Međunarodnom sudu kao mjerodavna u kontekstu međunarodnih krivičnih djela.¹² Stoga će Vijeće razmotriti Zahtjev optuženog u odnosu na ta dva načela.

6. Argument sličan onome koji je iznesen u Zahtjevu iznesen je pred MKSR-om u predmetu *Karemara i drugi*, u kom optuženog Josepha Nzirorerea zastupa g. Peter Robinson, jedan od pravnih savjetnika optuženog. Odbrana Nzirorerea zatražila je od Pretresnog vijeća u predmetu *Karemara* da navod da je Joseph Nzirorera djelovao u zavjeri s optuženim iz drugog predmeta, Juvenalom Kajelijejem, izbriše na osnovu doktrine zabrane ponovnog otvaranja rasprave po riješenom pitanju zato što je Kajelijeli tokom svog suđenja oslobođen te optužbe za zavjeru. U svojoj odluci, Vijeće u predmetu *Karemara* je najprije izjednačilo načelo zabrane ponovnog otvaranja rasprave sa načelom presudene stvari i napomenulo da su i načelo presudene stvari i načelo u vezi s opasnošću da se dvaput sudi istom optuženom načela koja su priznata u međunarodnom pravu. Vijeće je potom odbilo zahtjev zbog toga što Nzirorera nije bio strana u postupku u predmetu *Kajelijeli*, kao i zbog činjenice da su se navodi protiv njih dvojice razlikovali u činjeničnom pogledu.¹³ Optuženi se sada oslanja na tu odluku i, premda uvažava činjenicu da nije bio strana u postupku u predmetu *Dragomir Milošević*, napominje da se navodi u vezi s incidentom broj devet sadržani u Prilogu G Optužnice odnose na iste činjenice o kojima se raspravljalo u predmetu *Dragomir Milošević*.¹⁴ Međutim, po mišljenju Vijeća, to nije dovoljno za uspostavljanje razlike između odluke u predmetu *Karemara* i činjenica u ovom predmetu pošto je očigledno da je odbijanje Nzirorerinog zahtjeva u predmetu *Karemara* prvenstveno zasnovano na činjenici da Nzirorera nije bio strana u postupku u predmetu *Kajelijeli*. Ista ta činjenica onemogućava da se ovom optuženom sada odobri traženo pravno sredstvo.

7. Drugi primjeri iz prakse Međunarodnog suda takođe upućuju na takav zaključak. U predmetu *Čelebići*, odbrana je iznijela argument identičan onome koji je iznio optuženi u

¹¹ Vijeće napominje da, čak i kada bi ta doktrina bila mjerodavna u međunarodnom krivičnom pravu, optuženi nije pokazao da se ona proteže i na one koji nisu strana u postupku. V. Zahtjev, par. 12–14.

¹² *Tužilac protiv Delalića*, predmet br. IT-96-21-T, Prvostepena presuda, 16. novembar 1998. (dalje u tekstu: Prvostepena presuda u predmetu *Čelebići*), par. 228; *Tužilac protiv Duška Tadića*, predmet br. IT-94-1-T, Odluka po zahtjevu odbrane u vezi s načelom *non bis in idem*, 15. novembar 1995., par. 9, 20; *Tužilac protiv Nasera Orića*, predmet br. IT-03-68-A, Odluka po Orićevom zahtjevu u vezi s povredom načela *non bis in idem*, 7. april 2009., str. 5.

¹³ Odluka u predmetu *Karemara*, par. 4–7.

¹⁴ Zahtjev, par. 26.

Zahtjevu, ne pozivajući se izričito na zabranu ponovnog otvaranja rasprave po riješenom pitanju. Odbrana je tvrdila da tužilaštvu ne treba dopustiti argument da je 1992. godine u Bosni i Hercegovini postojalo stanje međunarodnog oružanog sukoba budući da je o tom pitanju već presuđeno u predmetu *Tadić*, u kom je tužilaštvo takođe bilo strana u postupku. Međutim, Pretresno vijeće je konstatovalo da pitanje u vezi s karakterom oružanog sukoba relevantnim za predmet *Čelebići* nije predstavljalo presuđenu stvar, budući da je to načelo mjerodavno samo *inter partes* u predmetu u kojem je s tim u vezi donesena sudska odluka. Vijeće je takođe razjasnilo da je u krivičnim predmetima doktrina presuđene stvari ograničena na pitanje da li je, ako nakon prethodnog suđenja nekoj konkretnoj osobi uslijedi drugo suđenje toj istoj osobi, konkretna stvar već u potpunosti raspravljena. Najzad, Vijeće je konstatovalo da nije vezano odlukama drugih pretresnih vijeća u ranijim predmetima i da, umjesto toga, mora donijeti vlastite zaključke na osnovu dokaza koji su mu predočeni.¹⁵

8. Ovo Pretresno vijeće je istog mišljenja i smatra da na suđenju osobi kojoj nije ranije suđeno i tužilaštvo i odbrana moraju imati mogućnost da predoče svoje najkvalitetnije dokaze u vezi sa svim pitanjima relevantnim za predmet, uključujući i ona koja su sudska vijeća ranije razmotrila ili o njima presudila. Shodno tome, Zahtjev optuženog se nikako ne može prihvati na osnovu činjenice da on nije bio strana u postupku u predmetu *Dragomir Milošević* i da se, stoga, o devetom incidentu koji je naveden u Prilogu G Optužnici nije raspravljalo u odnosu na njega. Iz istog razloga, doktrina *ne bis in idem* takođe ne može pomoći ovom optuženom u njegovom nastojanju da mu se odobri traženo pravno sredstvo.

9. Kako je ranije naznačeno,¹⁶ optuženi zasniva svoj Zahtjev na tvrdnji da je zabrana ponovnog otvaranja rasprave po riješenom pitanju mjerodavna u ovom kontekstu i da su njeni elementi zadovoljeni u odnosu na predmetne činjenice. On potom ne uspijeva ukazati ni na jedan pravni izvor koji uspostavlja zabranu ponovnog otvaranja rasprave kao načelo mjerodavno u međunarodnom krivičnom pravu i svoju daljnju analizu zasniva na mjerodavnosti elemenata tog načela u odnosu na odluke koje očigledno ne potkrepljuju njegov argument, u vezi s kojima on stoga pokušava napraviti razliku. Vijeće takođe ima u vidu da je pravni savjetnik optuženog stajao iza gorepomenutog bezuspješnog zahtjeva u predmetu *Karemara* i da je on stoga trebao znati koliko je malo vjerovatno da će takav zahtjev biti uspješan u ovom slučaju. A ipak, optuženi je dobio savjet da podnese gotovo

¹⁵ Prvostepena presuda u predmetu *Čelebići*, par. 228.

identičan zahtjev ovom Vijeću, uz istovremeno neuvjerljiv pokušaj uspostavljanja razlike u odnosu na odluku u predmetu *Karemera*. Svi ti faktori doprinose mišljenju Vijeća da je Zahtjev na granici obijesnog podneska i još jednom savjetuje optuženom da svoje resurse i napore usredsredi na pripreme za izvođenje dokaza na suđenju.

10. Shodno tome, Pretresno vijeće, na osnovu pravila 54 Pravilnika o postupku i dokazima, ovim **ODBIJA** Zahtjev.

Sastavljen na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

/potpis na originalu/

sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 31. marta 2010.

U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]

¹⁶ V. gore, par. 5.